

כמה מילים על...התמודדות עם בעיות משמעת

עבור רן פקר ז"ל הם היו "השובבים", בלשון מערכת החינוך הם "תוססים", "בודקים גבולות" ולמתבונן מן הצד הם נראים לעיתים "מופרעים"... המשותף לכל הגדרות הללו מאפיינות את חניכי וחניכות צהלה, והאמת כאן פשוטה: כולנו מתמודדים בקבוצות שלנו עם בעיות משמעת ברמה כזו או אחרת.

מהן האסטרטגיות להתמודדות עם בעיות משמעת בקבוצה?

מדוע קיימות בעיות משמעת בקבוצה?

"בעיות משמעת" הן שם כולל להתנהגות לא נאותה של חניכים במהלך הפעילות. החל מחוסר שיתוף פעולה, התפרצויות, הפרעות, צעקות, תנועה מתריסה, קללות, אלימות מילולית ואף פיסית. הגורמים לבעיות משמעת נובעים הן מסיבות הקשורות קשר ישיר לחניך (כגון: רקע סוציו-אקונומי, תרבות אלימה בבית, העדר סמכות הורית, קשיים בהסתגלות וכו'), והן מסיבות הקשורות במערכת החינוך (כמו חוסר היכולת לתת יחס אישי לכל תלמיד בכיתה, מדדים אחידים לקבוצת תלמידים הטרוגנית, מורים שלא מצליחים להתמודד עם כיתות גדולות ועוד).

כך או כך, בפעילות שלנו בתוך בתי ספר או מוסדות אנחנו נאלצים להתמודד ולספוג את דפוסי ההתנהגות הנהוגים בו, אלא שכאן יש לנו חדשות טובות וגם כמה אתגרים מעניינים.

נתחיל מהאתגרים:

- בוודאי בראשית הקשר שלנו איתם, החניכים מנסים **לאתגר אותנו** עם דפוסי התנהגות שהם **רגילים להפעיל** כלפי הסובבים אותם (מורים וכו').
- החניכים מנסים **לתייג אותנו בהתאם לעולמם והם מתקשים** כי אנחנו לא מורים, לא הורים, לא יועצים, לא רכזים...לוקח זמן לחניכים להבין שאנחנו "**משהו אחר**"..
- הנוכחות הפיסית בבית הספר ואפילו בכיתה, והפעילות שלנו במהלך שעות הלימודים משדרת **כאילו** אנחנו "חלק מתוכנית הלימודים", ובבית ספר...כמו בבית ספר...מתנהגים כמו בבית ספר...

אלומה

ועכשיו לחדשות הטובות:

- בעיות המשמעת **אינן קשורות כלל אליכם**, אלא לעניינים שונים של החניך עם עצמו וסביבתו. החניך בהתנהגותו מנסה לשדר לסביבה כמה הוא "שווה".
- **ניתן לשנות התנהגות של חניכים** משלילית לחיובית.
- השינוי הזה יקרה כשהחניך יפנים את **המטרה האמיתית** לנוכחות שלכם. במילים אחרות: כשהחניך יבין (או בעצם.. ירגיש) שאתם שם בשבילו, ללא תמורה חומרית, מתוך אהבה ורצון אמיתיים לתת לו – הוא ישנה את ההתנהגות שלו.
- הזכות שלנו להביא לחניכים כמעט כל **תוכן ערכי מטעמנו** משדר לחניכים שיש פה משהו אחר..
- **תקשורת בגובה העיניים**, בוגרת, בשלה ואמיתית תבדל את הפעילות שלנו מהיום יום של החניכים בבית הספר ותהפוך את הפעילות למשהו שמחכים לו...
- צהלה אינה חובה ואנחנו צריכים לעמוד על זכותנו להיפרד מחניך שכל המוטיבציה שלו להגיע היא להרוס את הפעילות... עם זאת אנחנו נלחמים על כל חניך ולא ממהרים להרחיק את ה"שובבים" הרי בשורה התחתונה אנחנו כאן בשבילם.

אז מה אנחנו ממליצים לכם?

- **אל תראו שאתם מתרגשים יותר מידי** מבעיית משמעת. קבלו בהבנה את "המבחנים" שהחניכים מעמידים בפניכם... הם בסך הכל רוצים לראות כמה אתם רציניים בקשר אליהם...
- שמרו על **תקשורת בגובה העיניים** – אותנטיות, אמת ופשטות מנצחים הכל..
- **אל תיקחו אישי** ואל תגיבו מהבטן.
- היו **שונים**: רגועים יותר, בטוחים יותר, אוהבים יותר.
- שנו את סדר הישיבה בכיתה, שימו מוסיקה, גלו יחס

אישי.

- הביאו **פעילויות מגניבות ולא שגרתיות** שיסחפו את החניכים.
- השקיעו זמן **בשיחות אישיות** עם החניכים המאתגרים במיוחד.
- הציבו גבולות: **יש דברים שלא עושים בצהלה!**

שורה תחתונה:

אחד מתחושות הסיפוק הגדולות ביותר של החונכות בצהלה היא לחזות במו עיניכם בשינוי **התנהגות של החניכים שלכם**. שינוי ההתנהגות מביא לשינוי במעשה, לאמונה עצמית ולמהפך בדימוי העצמי.

כולנו יכולים לעשות את זה עם החניכים שלנו.

סבלנות, אהבה, נחישות...וזה יגיע! בהצלחה!